

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1456/2019
15.05.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, др Илије Зиндовића и Татјане Матковић Стефановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Душан Обренчевић, адвокат из ..., против туженог "Нафтна индустрија Србије" АД ..., чији је пуномоћник Миодраг Војновић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора раду, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 745/18 од 06.12.2018. године, у седници одржаној 15.05.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 745/18 од 06.12.2018. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Панчеву П1 76/16 од 16.11.2017. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца да се поништи решење туженог бр. ... од 14.04.2015. године којим је тужиоцу отказан уговор о раду од 01.06.2006. године са пратећим анексима, као и да се обавезе тужени да тужиоца врати на рад, те да тужиоцу надокнади трошкове поступка са каматом од дана извршности до исплате. Ставом другим изреке, утврђено је да је тужба повучена у делу где је постављен евентуални тужбени захтев да се обавезе тужени да му на име преосталог износа накнаде по основу отпремнине због престанка радног односа исплати износ од 7.150 евра са каматом од 15.04.2015. године до исплате у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 156.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 745/18 од 06.12.2018. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена пресуда Основног суда у Панчеву П1 76/16 од 16.11.2017. године у ставу првом и трећем изреке. Ставом другим изреке, одбачен је као неблаговремен поднесак тужиоца од 05.04.2018. године из чије садржине произлази да исти представља допуну жалбе. Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка по жалби.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11... 55/14) и утврдио да ревизија није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Неоснован је ревизијски навод да је побијана пресуда донета уз битну повреду поступка јер се пресуда на коју се изјављује ревизија није бавила разлозима жалбе (а што би спадало у битну повреду поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП) а ово из разлога што је другостепени суд поступао у оквиру своје надлежности и правилно оценио да је првостепена пресуда заснована на чињеничном стању утврђеном у првостепеном поступку на које је правилно примењено материјално право.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је као менаџер био у радном односу код туженог од 21.01.1998. до 15.04.2015. године када му је престао радни однос. Радио је у ..., али је пребачен на рад у ... на основу анекса број ... од 17.06.2013. године на послове сарадника за обраду документације у служби за Анексом број ... од 05.05.2014. године премештен је на радно место сарадника у служби за У току 2011. године тужилац је закључио анекс број ... дана 10.02.2011. године али је поднео тужбу за поништај тог анекса у ком спору је успео у предмету П1 2440/11 (донета правноснажна пресуда 13.11.2013. године) којом је анекс број ... поништен као незаконит. Тужилац је закључио укупно 14 анекс уговора, али друге анексе није поништавао, тј. није покретао спор пред судом. Програмом за решавање вишка запослених туженог од 23.05.2015. године, у циљу смањења трошкова пословања рационализације, те оптималног коришћења људских ресурса и прилагођавања послова потребама нових процеса организације рада, тужени је изменио Правилник о систематизацији и Правилником од 23.11.2013. године и изменама истог Правилника од 02.04.2015. године укинути су послови систематизовани у оквиру службе за ..., тј. послови које је тужилац обављао. Код туженог није могла бити примењена нека од мера за запошљавање у смислу члана 155. тачка 5. ЗОР и тачке 8. Програма, па је тужени донео отказно решење. Дана 17.12.2004. године закључен је Колективни уговор између туженог и репрезентативних синдиката, а према члану 75. истог предвиђено је да се Програм решавања вишка запосленог доноси у складу са ЗР-у те да се запосленом не може отказати уговор о раду због технолошких, економских и организационих промена до доношења Програма, а да у случају проглашења вишка запослених послодавац је дужан да пре отказа уговора о раду запосленима исплати отпремнину у износу од 400 евра нето за сваку навршену годину рада код туженог. Следећег месеца директор туженог је донео одлуку о покретању поступка за решавање вишка запослених од 26.01.2015. године а истог дана је донет и Предлог решавања вишка запослених. Према члану 6. предлога предвиђено је да посебну заштиту од проглашења технолошким вишком уживају: запослени за време трудноће, породилског одсуства, одсуства ради неге детета и одсуства ради посебне неге детета као и овлашћени представник синдиката и они ће бити премештени на друге одговарајуће послове код

послодавца. Према садржини решења у НСЗ Филијале за ... од 22.05.2013. године, код тужиоца постоји први степен тешкоћа и препрека у раду, али су исте мале, па тужилац стога има статус особе са инвалидитетом која се запошљава под општим условима (дакле не под посебним условима).

При овако утврђеном чињеничном стању, првостепени суд је полазећи од одредбе чл. 153. и 160. ЗР-у одбио као неоснован тужбени захтев налазећи да је тужени у свему поштовао процедуру везану за доношење решења о престанку радног односа туженог, тј. није повредио одредбе закона нити подзаконског акта. Програм решавања вишка запослених код туженог донет је у складу са Колективним уговором туженог од 17.12.2014. године. Тужени је у складу са законом и чл. 153-160. ЗР-у спровео поступак, уредно је прибавио мишљење НСЗ и репрезентативног синдиката, што значи да није поступао незаконито. Није од значаја што тужиоцу није понуђено друго радно место при доношењу решења о престанку радног односа, а ово из разлога што су комплетна служба за ... и сва радна места у њој укинута сходно назначеном програму (где је био распоређен тужилац). Тужени је био у обавези да на основу Колективног уговора изузме самозаштићене категорије запослених, али у исту категорију не спада тужилац. Сходно томе, није било места ни примени критеријума за оцењивање запослених.

Другостепени суд у свему прихвата становиште првостепеног суда, налазећи да је приликом доношења решења о престанку радног односа тужиоцу тужени у свему испоштовао одредбе закона и подзаконских аката, а није било потребе за применом критеријума из члана 155. став 4. ЗОР нити за оцењивање запослених. Ово је из разлога што је укидањем тужиоцевог радног места стварно и објективно престала потреба за његовим радом. По оцени апелационог суда без утицаја је и навод из жалбе тужиоца да је исти имао статус инвалида рада и да га је требало изузети из отказа јер је у току првостепеног поступка правилно утврђено да се тужилац запошљава под општим условима, дакле без посебних привилегија и услова, што значи да исти не спада у заштићену категорију запослених по основу инвалидности мањег степена. Стога послодавац – тужени није у обавези да га изузима од програма проглашавања за технолошки вишак. Укидањем тужиоцевог радног места стварно и објективно престала је потреба за његовим радом.

По оцени Врховног касационог суда, правилан је закључак другостепеног суда да тужилац није могао бити сврстан у категорију заштићених запослених иако је имао статус инвалида рада јер се исти запошљавао под општим условима без посебних привилегија и услова што значи да исти није спадао у заштићену категорију запослених.,

Чињеница да је тужилац правноснажном пресудом П1 2440/11 од 13.11.2013. године поништио анекс број ... као незаконит, не утиче на правилност побијане одлуке. Ово је из разлога што је тужилац закључио и друге анексе уговора које није побијао у судском поступку (укупно 14 анекса уговора). Стога побијање анекса број ... није од посебног значаја за доношење другачије одлуке када је исти накнадно закључио друге анексе. Зато није имало потребе испитати да ли би због поништаја анекса ... исти био распоређен на друго радно место. Неприхватљиви су ревизијски наводи да другостепени суд није донео образложену одлуку. Напротив, иста је заснована на

прихватљивим разлозима и правилној примени материјалног права. Разлоге наведене у другостепеној пресуди у свему прихвата и Врховни касациони суд.

Врховни касациони суд је ценио и остале наводе из ревизије, али налази да исти нису од посебног значаја за доношење другачије одлуке.

Из наведених разлога, применом члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа
судија
др Драгиша Б. Слијепчевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић